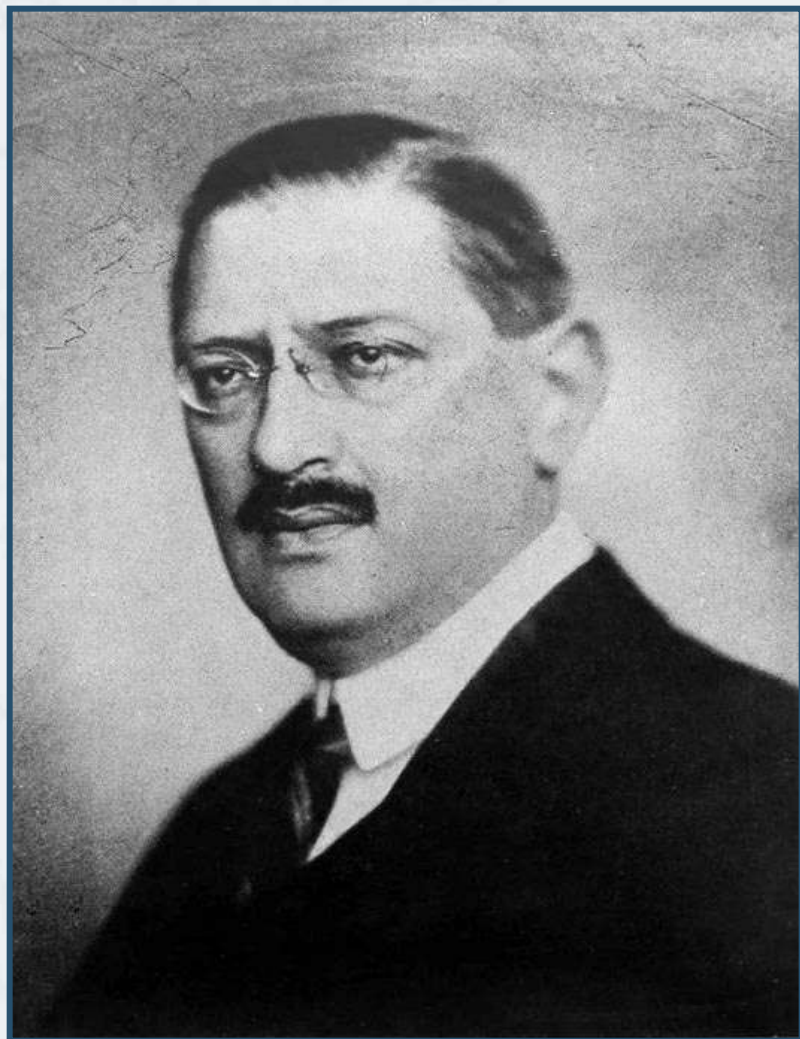

Testkultúra a klebelsbergi kultúrpolitikában

Dr. Szikora Katalin

tanszékvezető, egyetemi docens

Karafiáth Jenő (1883-1952),
a testnevelési törvény kezdeményezője

„Trianonban azt is megparancsolták nekünk, hogy helyezzük hatályon kívül több mint félszázados általános védkötelezettségünket, amivel nemcsak katonai téren gyengítettek bennünket, hanem a nevelés terén is. Mert az általános tankötelezettségen felépült népiskola nevelőmunkáját az általános védkötelezettségen alapuló katonáskodás valósággal tovább folytatta, amikor engedelmességre és fegyelemre nevelt, a gyakorlataival a testet erősítette és edzette. Gondoskodnunk kell arról, hogy azt a testedző munkát, amelyet korábban az egész férfinépességgel a hadsereg végzett, most a magyar sport végezze el. Abban a különleges helyzetben tehát, amelyben Trianon következtében kerültünk, a sportnak még fokozottabb a jelentősége”

Nemzeti Sport 1928. december 28.

Dr. Klebelsberg Kuno

(Magyarpécscsa 1875. november 13. - Budapest 1932. október 12.)

Semmelweis Egyetem
Testnevelési és Sporttudományi Kar

„Volt tehát egy törvény, de nem volt alap. Ilyen körülmények között - és itt a felelősség már engem terhel-reális ember nem vállalkozhatik olyan dolognak a kivételére, amihez az anyagi eszközök nem állanak rendelkezésre” ... nem is voltam hajlandó a végrehajtási rendeletet mindaddig kibocsátani, amíg Kállay Tibor pénzügyminiszter, a kulturális törekvések nagy megértője a Testnevelési Alap helyreállításához hozzájárulását meg nem adta. Így jött létre az 1924. évi III. tc., és most már teljes erővel megindult a munka”

Klebelsberg Kuno: Világválságban Budapest 1931 313. o.

„A sportban sohasem tűrik, hogy a tusában lemaradt egyén keserűséggel teljék meg, nincs az a jóra való sportkör, amely tagjai között túrta meg olyan embert, aki azért, mert egy viadalon alulmaradt a győztes ellenféllel szemben, a személyi ellenségeskedés terére ragadtatná magát”

“Sajátos állapot, ha egy nemzetnek vannak nagyszerű atlétái és testi kultúrája még sincs... a sport is csak akkor gyökeredzik mélyen, ha a testnevelési feladatot be lehet vinni a magyar nemzet legszélesebb rétegeibe”

*Klebelsberg Kuno: Beszédei, cikkei és törvényjavaslatai
Budapest 1927 509. o.*

„Az iskola feladata a szellem, a leventée a test művelése”... e két akció párhuzamosan halad a végből, hogy erkölcsösebb, műveltebb, erősebb és egészségesebb magyar nemzetet neveljünk”.

„A magyar ifjúság megszervezése, fegyelmezett, egységes életre nevelése a leventemozgalom fő célja. S a sport jóformán csak azért kapcsolódott bele, mert a sport az a csodaszer, amivel minden ifjút erőszak és büntetés nélkül is meg lehet a mozgalom céljaira nyerni”.

„Ma már jobban lekötik a közfigyelmet a sporthírek, mint a parlamentek politikai változásai...

Hatalmas világmozgalommal állunk szemben, a testnevelés kérdése a modern ember érdeklődésének előterében áll”

Klebelsberg Kuno: Küzdelmek könyve, Budapest 1928 39.o.

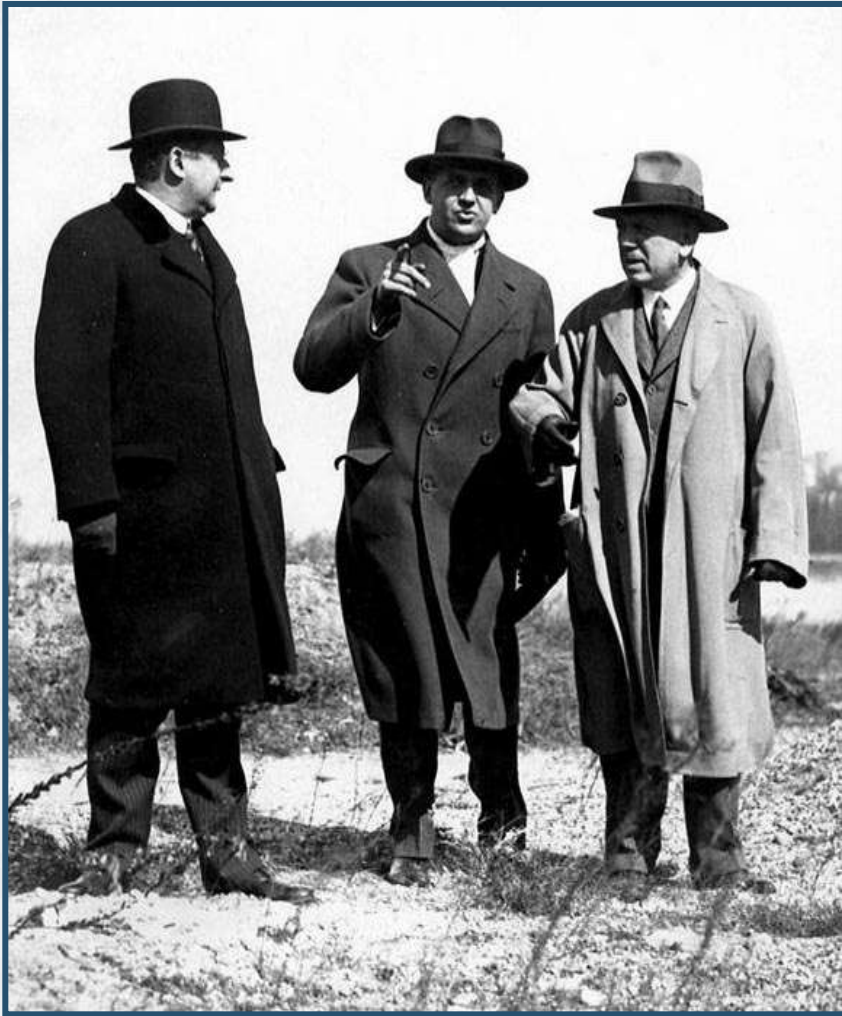

Az óbudai „Aranyhegyi” stadion terve
(Árkay Bertalan és Bierbauer Virgil munkája)

A Nemzeti Sportuszoda építésének megkezdése előtti bejárás.
(A kép jobb szélén Klebelsberg Kuno, bal szélén a tervező Hajós Alfréd)

A Nemzeti Sportuszoda belülről

UTE Stadion 1922 (tervezte: Hajós Alfréd)

Az átépített Millenaris pálya (1928)

„De a kötelező testnevelésen és az iskolai testnevelésen kívül is, mely egyik alfaja a kötelező testnevelésnek, nagyon fontos a társadalmi testnevelés, hogy úgy mondjam, a szabadsport is. Természetesen törekednünk kell arra, hogy a jövőben is legyenek championjaink, hogy a jövőben is legyenek olyan kiváló bajnokaink, kiváló atlétikai képzettséggel bíró embereink, akik a külföldi és az itthoni tornákon kiválnak”

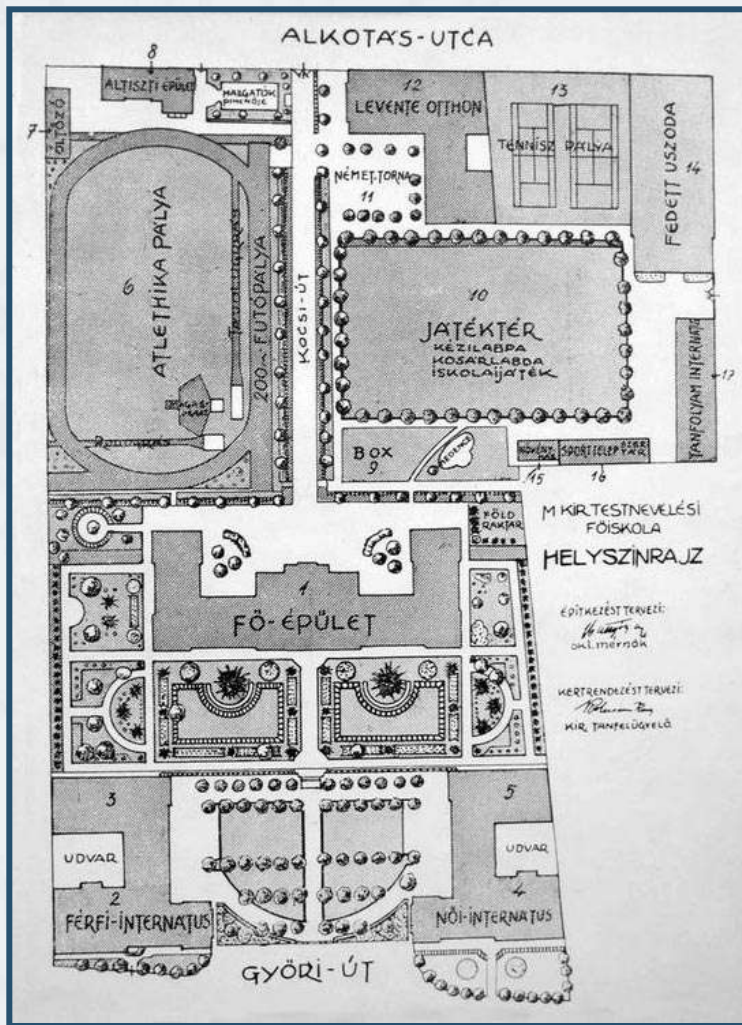
*Klebelsberg Kuno: Beszédei, cikkei és törvényjavaslatai Budapest 1927
510.o.*

“Nekem nem eszményem a szűkmellű szemüveges gyerek, aki naphosszat könyve fölé görnyed és akinek fejletlen mellkasában, egészségtelen lakásainkban, hamarosan fészket rak a tuberkolózis halálmadara. Egyébként sem hiszem hogy az angol nép kultúrájának megártott volna a sport. A kultúra és a sport között a valóságban nincs ellentét, az ellentét hiedelme legfeljebb az olyan koponyákban él, amelyeket vaskalap fed”

Klebelsberg Kuno: Küzdelmek könyve Budapest 1928 42. o.

A TF alaprajza

A főiskola aulája

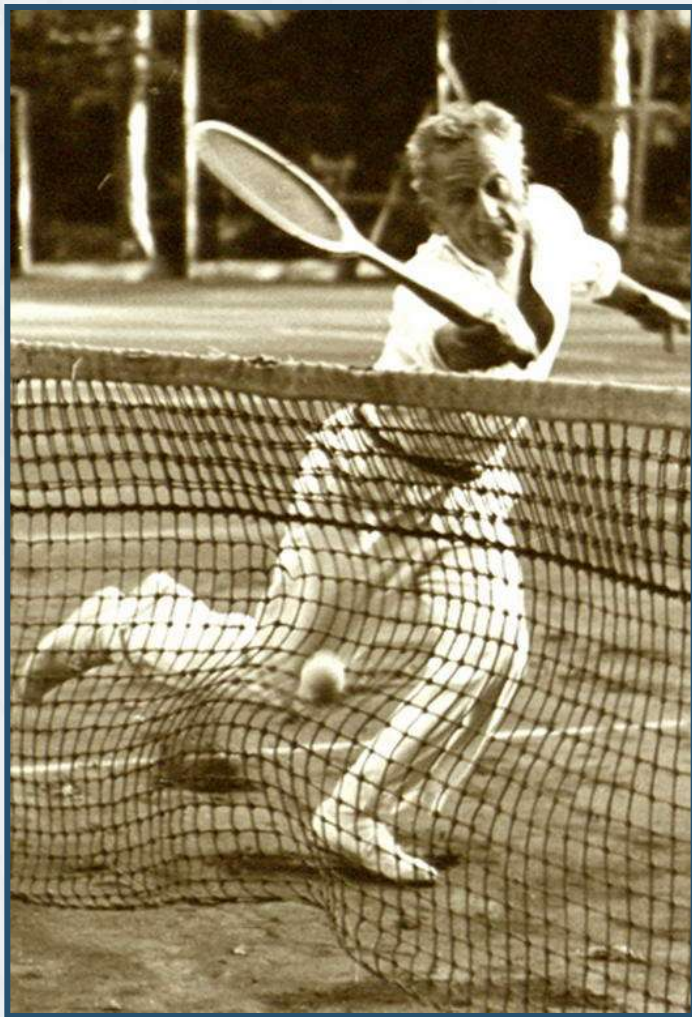
Férfi tornaterem

„Megszerveztük a testnevelési főiskolát, mert orvosilag és a sport terén egyaránt képzett testnevelési szaktanárok nélkül sikeres iskolai testnevelést el sem lehet képzelni. Amikor a polgári iskolai tanárképzést levittük a szegedi egyetemre, felszabadult Budán a Vöröskereszt-kórház mellett a pedagógiumnak gyönyörű épülete, amelynek területét több szomszédos telek megvásárlásával kiegészítettük és ott mintaszerű sporttelepet létesítettünk. A főiskolát évente elhagyják végzett okleveles tanárok és tanárnők és így fokozatosan ki lehet cserélni azokat a régi tornatanerőket, akik a Nemzeti Torna Egylet nyolchónapos tanfolyamán nyerték egykor úgynevezett tornatanári képesítésüket.”

Klebelsberg Kuno: Világválságban Budapest 1931 314. o.

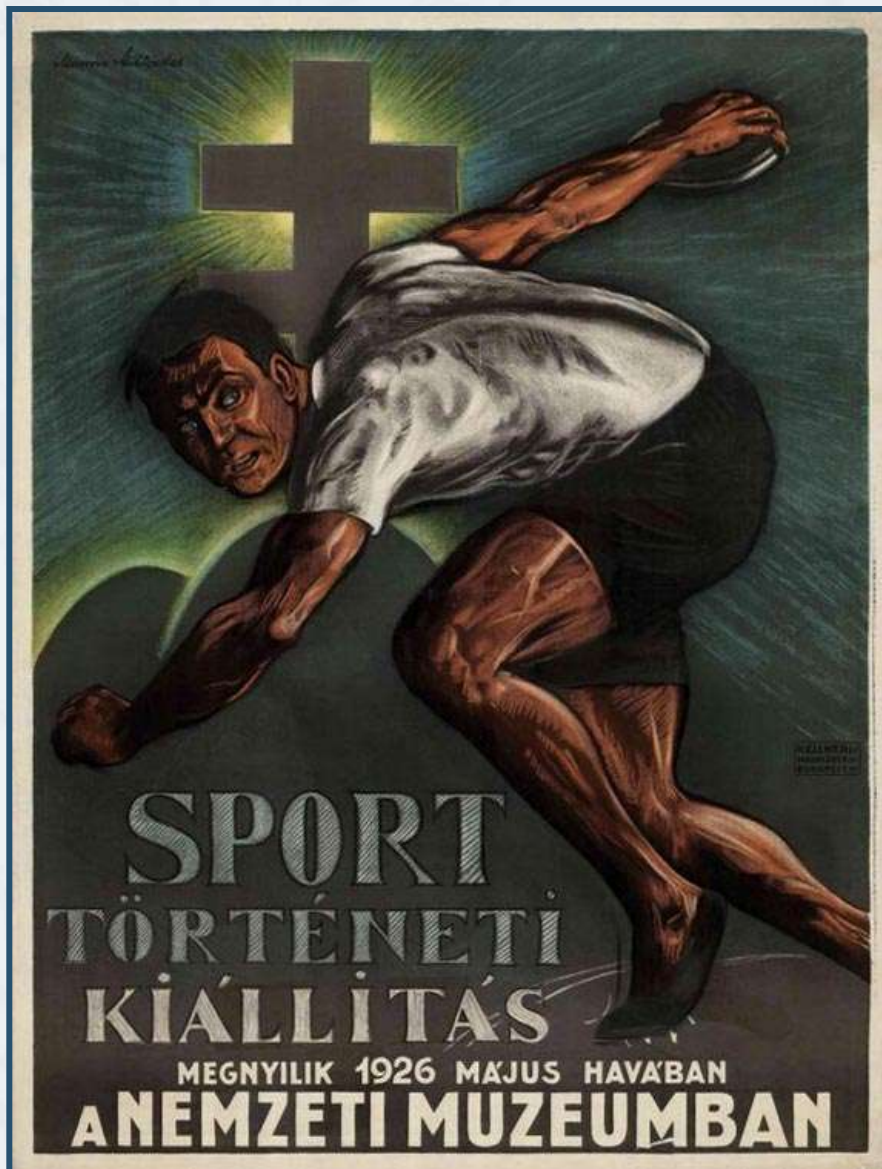
Szent-Györgyi Albert

„Mert bárminő fejlett is a budapesti sportélet, mégis csak a magyar nemzet egy kilenced részére, kerekén egymillió emberre korlátozódik. További nyolcmillió erőteljes magyar ellenben eddig az intenzív sportéletbe belevonva nem volt és olimpikonjainkat is csak szűkebb körből szeligálhattuk. Pedig, hogy mit jelent a vidék izmos, erős népe, azt az egri és szegedi úszók máris megmutatták. Kell, hogy a testnevelési gondolat mind a kilencmillió maradék magyart áthassa. A testnevelési mozgalom ilyen általánosítása a célja az első vidéki, a szegedi országos testnevelési kongresszusnak.”

Klebelsberg Kuno: Világválságban Budapest 1931 313. o.

Az alapító gróf Klebelsberg Kuno
Kultuszminiszter szobra a TF udvarán

**Köszönöm megtisztelő
figyelmüket!**

